

Artikel 1 Algemeen

- In de Algemene Voorwaarden wordt verstaan onder:
  - opdrachtgever: de partij die opdracht geeft;
  - opdrachtnemer: **RSM Netherlands Technology Consulting B.V.**;
  - werkzaamheden: alle werkzaamheden waartoe opdracht is gegeven, of die door opdrachtnemer uit andere hoofde direct verband houdende met de opdracht worden verricht dan wel behoren te worden verricht, een en ander in de ruimste zin van het woord en in ieder geval omvattende de werkzaamheden zoals vermeld in de opdrachtbevestiging;
  - beroepsbeoefenaar: de persoon in loondienst of anderszins werkzaam bij de opdrachtnemer, die voor de opdrachtnemer de opgedragen professionele werkzaamheden uitvoert. Alle bedingen in deze Algemene Voorwaarden zijn gemaakt ten behoeve van alle beroepsbeoefenaars en/of gevolmachtigden waaronder begrepen het bestuur van de opdrachtnemer, alsmede de bestuurders van de praktijkvennootschappen en al degenen die voor opdrachtnemer werkzaam zijn.
- Alle opdrachten worden, met terzijdestelling van de artikelen 404 en 407 lid 2 en 409 Boek 7 BW uitsluitend aanvaard en uitgevoerd door de opdrachtnemer. Het bestuur van de opdrachtnemer en/of bestuurders van de praktijkvennootschappen en/of gevolmachtigden, alsmede degenen die voor of ten behoeve van opdrachtnemer, al dan niet in dienstbetrekking, werkzaam zijn, zijn niet persoonlijk gebonden of aansprakelijk. De opdracht eindigt niet door hun dood, ook niet indien de opdracht is verleend met het oog op een bepaalde persoon.

Artikel 2 Toepasselijkheid

- Deze Algemene Voorwaarden zijn van toepassing op alle rechtsverhoudingen tussen opdrachtgever en opdrachtnemer, behoudens wijzigingen in deze voorwaarden welke door beide partijen uitdrukkelijk en schriftelijk dienen te zijn bevestigd.
- Deze Algemene Voorwaarden zijn ook van toepassing op de aan opdrachtgever gelleerde vennootschap(en) en/of (natuurlijke) perso(o)n(en) voor wie de opdracht feitelijk wordt uitgevoerd. De (juridische) opdrachtgever is verantwoordelijk voor het verstrekken van deze Algemene Voorwaarden aan de aan hem gelleerde vennootschap(pen) en/of (natuurlijke) perso(o)n(en), wanneer de opdracht feitelijk voor deze partijen wordt uitgevoerd.
- De gedrags- en beroepsregels van de opdrachtnemer maken deel uit van de overeenkomst. De opdrachtgever verklaart de daaruit voor opdrachtnemer voortvloeiende verplichtingen steeds volledig te zullen respecteren.
- Standaardvoorwaarden die door de opdrachtgever worden gehanteerd gelden niet, tenzij deze uitdrukkelijk schriftelijk door opdrachtnemer zijn aanvaard.
- Deze Algemene Voorwaarden zijn ook van toepassing op aanvullende opdrachten en vervolgoopdrachten.

Artikel 3 Totstandkoming van de overeenkomst

- Alle offertes van Opdrachtnemer zijn vrijblijvend en worden uitgebracht exclusief btw. Offertes geven steeds louter een indicatie van het in rekening te brengen honorarium, zulks aan de hand van een schatting van de te besteden tijd en welke schatting, tenzij het tegendeel blijkt, wordt gedaan in de veronderstelling dat de administratie en verdere gegevens van de opdrachtgever ordelijk worden opgeleverd en compleet zijn.
- De overeenkomst komt tot stand op het moment dat de door opdrachtnemer en opdrachtgever ondertekende opdrachtbevestiging door opdrachtnemer retour is ontvangen. De opdrachtbevestiging is gebaseerd op de ten tijde daarvan door opdrachtgever aan opdrachtnemer verstrekte informatie. De opdrachtbevestiging wordt geacht de overeenkomst juist en volledig weer te geven.
- Het staat partijen vrij te bewijzen dat de overeenkomst op andere wijze tot stand is gekomen.
- Indien de opdracht mondeling is verstrekt en de opdrachtnemer op verzoek van de opdrachtgever is gestart met de uitvoering van de opdracht wordt de opdracht geacht te zijn tot stand gekomen onder toepasselijkheid van deze Algemene Voorwaarden.
- De overeenkomst wordt aangegaan voor onbepaalde tijd tenzij uit de inhoud, aard of strekking van de verleende opdracht voortvloeit dat deze voor een bepaalde tijd is aangegaan.
- Elke overeenkomst komt tot stand onder de opschortende voorwaarde, dat de kredietwaardigheid van de opdrachtgever genoegzaam is gebleken en/of is gewaarborgd. Desverlangd dient de opdrachtgever aan de opdrachtnemer genoegzame zekerheid te verschaffen.

Artikel 4 Terbeschikkingstelling van informatie door de opdrachtgever

- Opdrachtgever is gehouden alle gegevens en bescheiden, welke opdrachtnemer overeenkomstig zijn oordeel nodig heeft voor het correct uitvoeren van de verleende opdracht, tijdig in de gewenste vorm en op de gewenste wijze ter beschikking te stellen.
- Indien en voor zover wenselijk voor de werkzaamheden van opdrachtnemer, zal opdrachtgever aan opdrachtnemer een licentie geven voor het gebruik van de intellectuele eigendomsrechten van opdrachtgever. De eventuele kosten die daaraan verbonden zijn, zijn voor rekening van opdrachtgever. De licentie loopt automatisch af zodra de opdracht tot een einde komt.
- Indien nodig of wenselijk voor de uitvoering van de opdracht, zal opdrachtgever zorg dragen voor een internetapplicatie of andere elektronische faciliteit, 'in de cloud' of anderszins, ten behoeve van de opslag van informatie en data gerelateerd aan ten behoeve van de door opdrachtnemer uit te voeren opdracht. Opdrachtgever zal zorgdragen voor deugdelijke beveiliging van de bedoelde faciliteit. Opdrachtnemer is gerechtigd om de data te downloaden en/of te kopiëren vanuit de bedoelde faciliteit.
- Opdrachtgever staat in voor de juistheid, volledigheid en betrouwbaarheid van de aan opdrachtnemer ter beschikking gestelde gegevens en bescheiden, ook indien deze van derden afkomstig zijn, voor zover uit de aard van de opdracht niet anders voortvloeit.
- Indien en voor zover opdrachtgever zulks verzoekt, worden de ter beschikking gestelde bescheiden aan deze geretourneerd.
- De uit de vertraging in de uitvoering van de opdracht voortvloeiende extra kosten en extra honoraria die ontstaan door het niet, niet tijdig of niet behoorlijk ter beschikking stellen van de verlangde gegevens en bescheiden, zijn voor rekening van opdrachtgever.
- Op verzoek van opdrachtnemer zal opdrachtgever een werkruimte en technische (ict-)voorzieningen ter beschikking stellen aan opdrachtnemer zodat opdrachtnemer de werkzaamheden, al dan niet deels, kan uitvoeren op de locatie van opdrachtgever. Opdrachtgever zal hier geen kosten voor in rekening brengen bij opdrachtnemer.
- Papieren en elektronische bestanden die in het bezit of beheer van opdrachtnemer zijn gekomen in verband met de uitvoering van de opdracht, zullen worden bewaard gedurende een periode van 7 jaar. Daarna is opdrachtnemer gerechtigd deze te vernietigen zonder verder overleg of afstemming met opdrachtgever.

Artikel 5 Uitvoering van de opdracht

- Opdrachtnemer bepaalt de wijze waarop en door welke persoon de verleende opdracht uitgevoerd wordt.
- Opdrachtnemer kan eerst meer werkzaamheden verrichten en aan opdrachtgever in rekening brengen dan waartoe opdracht is verstrekt, indien opdrachtgever hiervoor vooraf toestemming heeft verleend, tenzij deze werkzaamheden vallen binnen de zorgplicht van de opdrachtnemer.
- De opdrachtgever is gehouden de opdrachtnemer ten spoedigste te informeren over feiten en omstandigheden, die in verband met de correcte uitvoering van de opdracht van belang kunnen zijn.
- Indien opdrachtgever derden bij de uitvoering van de opdracht wenst te betrekken, zal hij daartoe slechts overgaan na daarover met opdrachtnemer overeenstemming te hebben bereikt. Het bepaalde in de vorige volzin is van overeenkomstige toepassing op opdrachtnemer.
- De opdrachtnemer zal bij het inschakelen van een derde de nodige zorgvuldigheid in acht nemen en bij de selectie van deze derde zoveel als in de relatie tot de opdrachtgever gebruikelijk of redelijk is, met de opdrachtgever overleggen. De opdrachtnemer is gemachtigd voorwaarden die in de relatie tussen haar en de derde gelden of door de derde worden bedongen te aanvaarden.
- De door de opdrachtnemer te leveren diensten worden uitgevoerd naar beste inzicht en overeenkomstig de eisen van goed vakmanschap.
- Ten aanzien van werkzaamheden die ertoe strekken een bepaald eindresultaat te bewerkstelligen, geldt uitsluitend een inspanningsverplichting voor opdrachtnemer.
- Bevindingen en mededelingen van opdrachtnemer, in welke vorm dan ook (zoals bijvoorbeeld maar niet beperkt tot e-mail berichten, brieven, presentaties, conceptrapporten, schema's en spreadsheets), aan opdrachtgever verstrekt in het kader van de voorbereiding van de definitieve rapportage, zijn voorlopig van aard en binden opdrachtnemer niet.

Artikel 6 Geheimhouding

- Behoudens een verplichting tot bekendmaking op grond van enige wetsbepaling, (beroeps)regel, (Europese) richtlijn en/of van een ander voorschrift of in het geval de opdrachtnemer voor zichzelf en/of voor personen verbonden aan of werkzaam voor opdrachtnemer optreedt in een tucht-, civiel-, bestuurs- of strafrechtelijke procedure waarbij deze informatie van belang kan zijn, is opdrachtnemer verplicht tot geheimhouding tegenover derden en is opdrachtnemer niet gerechtigd de informatie die aan hem door opdrachtgever ter beschikking wordt gesteld aan te wenden tot een ander doel dan waarvoor zij werd verkregen.
- Tenzij daartoe door opdrachtnemer voorafgaande schriftelijke toestemming is verleend, zal opdrachtgever de inhoud van rapporten, adviezen of andere al of niet schriftelijke uitingen van opdrachtnemer, die niet zijn opgesteld of gedaan met de strekking derden van de daarin neergelegde informatie te voorzien, niet openbaar maken. De opdrachtgever zal er tevens voor zorgdragen dat derden niet van de in de vorige zin bedoelde inhoud kennis kunnen nemen.
- Opdrachtnemer zal zijn verplichtingen op grond van dit artikel opleggen aan door hem ingeschakelde derden.
- Deze bepaling staat niet in de weg aan vertrouwelijk collegiaal overleg alsmede beroepsmatige toetsing, voor zover opdrachtnemer zulks in het kader van de eisen van goed vakmanschap en/of voor een zorgvuldige uitvoering van de opdracht noodzakelijk acht. Opdrachtnemer ziet er op toe dat ook hier de geheimhouding gehandhaafd blijft, in het bijzonder ook ten aanzien van de door opdrachtnemer ingeschakelde deskundige derden al dan niet binnen de eigen organisatie.

Artikel 7 Intellectuele eigendom

- Opdrachtnemer behoudt zich alle rechten voor met betrekking tot producten van de geest welke hij gebruikt of heeft gebruikt in het kader van de uitvoering van de opdracht van opdrachtgever, voor zover deze uit de wet voortvloeien.
- Het is opdrachtgever uitdrukkelijk verboden die producten, waaronder mede begrepen computerprogramma's, systeemontwerpen, werkwijzen, adviezen, (model) contracten en andere geestesproducten van opdrachtnemer, één en ander in de ruimste zin van het woord, al dan niet met inschakeling van derden te vereenvoudigen, te openbaren of te exploiteren. Openbaarmaking kan derhalve alleen geschieden na verkregen toestemming van opdrachtnemer. De opdrachtnemer heeft uiteraard het recht de stukken te vermenigvuldigen voor gebruik in zijn eigen organisatie, voor zover passend binnen het doel van de opdracht. In geval van tussentijdse beëindiging blijven de voorgaande bepalingen onverminderd van kracht.
- Het is opdrachtgever niet toegestaan hulpmiddelen van die producten aan derden ter hand te stellen, anders dan ter inwinning van een deskundig oordeel omtrent de werkzaamheden van opdrachtnemer.

Artikel 8 Honorarium

- Indien partijen niet schriftelijk anders zijn overeengekomen, wordt het honorarium van de opdrachtnemer vastgesteld aan de hand van een uurtarief, vermenigvuldigd met het aantal gewerkte uren, vermeerderd met verschotten en btw. Het honorarium van opdrachtnemer is niet afhankelijk van de uitkomst van de verleende opdracht.
- Indien na de totstandkoming van de overeenkomst, doch voordat de opdracht geheel is uitgevoerd, tariefbepalende factoren zoals bijvoorbeeld lonen en/of prijzen een wijziging ondergaan, is opdrachtnemer gerechtigd het overeengekomen tarief dienovereenkomstig aan te passen, tenzij opdrachtgever en opdrachtnemer hierover andere afspraken hebben gemaakt. Tevens behoudt de opdrachtnemer zich het recht voor om overeengekomen uurtarieven jaarlijks per 1 januari aan te passen.
- Voor zover voor het verrichten van bepaalde diensten een vaste prijs is afgesproken en het verlenen van de diensten leidt tot extra werkzaamheden of prestaties die redelijkerwijs niet geacht kunnen worden in de vaste prijs te zijn begrepen, zal opdrachtnemer de opdrachtgever tijdig informeren over de financiële consequenties van die extra werkzaamheden of prestaties. Indien de financiële consequenties een substantiële overschrijding van de vaste prijs meebrengen heeft de opdrachtgever het recht de overeenkomst te ontbinden, mits de opdrachtgever zulks binnen veertien dagen na bovenbedoelde schriftelijk kennisgeving kenbaar heeft gemaakt.
- Het honorarium van opdrachtnemer, zo nodig vermeerderd met voor schotten en declaraties van ingeschakelde derden, wordt per maand, aan opdrachtgever in rekening gebracht, tenzij opdrachtgever en opdrachtnemer hierover andere afspraken hebben gemaakt. Over alle door opdrachtgever aan opdrachtnemer verschuldigde bedragen wordt de btw afzonderlijk in rekening gebracht.

- Oprachtnemer kan, indien daartoe, gelet op de aard van de zaak aanleiding bestaat, van de opdrachtgever een depotstorting of een andere zekerheid verlangen in verband met honoraria en verschotten, die hij verschuldigd zal worden, of onkosten die voor hem moeten worden gemaakt, alvorens de opgedragen werkzaamheden zullen worden aangevangen of voortgezet. Eventueel betaalde voorschotten zullen worden verrekend met de (eind)declaratie.
- Oprachtnemer kan een of meerdere van de met name genoemde opdrachtnemers aanwijzen voor het uitvoeren van de facturatie.

Artikel 9 Betaling

- Betaling door opdrachtgever dient, zonder aftrek, korting of schuldverrekening, te geschieden binnen de overeengekomen termijnen, doch in geen geval later dan dertig dagen na factuurdatum. Betaling dient te geschieden in Euro's door middel van overmaking ten gunste van een door opdrachtnemer aan te wijzen bankrekening.
- Indien opdrachtgever niet binnen de in 9.1 genoemde termijn heeft betaald, is opdrachtnemer gerechtigd nadat hij opdrachtgever eenmaal heeft aangemaand te betalen, zonder nadere ingebrekestelling onverminderd de overige rechten van opdrachtnemer, vanaf de vervaldag opdrachtgever de wettelijke handelsvertragsrente in rekening te brengen tot op de datum van algehele voldoening. Het is opdrachtgever niet toegestaan om welke reden dan ook, een beroep op opschorting of verrekening met de openstaande declaraties van opdrachtnemer te doen.
- Ingeval van niet-tijdige betaling is de opdrachtnemer gerechtigd de uitvoering van de werkzaamheden op te schorten zonder dat zulks tot enige schadeplichtigheid van de opdrachtnemer kan leiden.
- Indien de financiële positie of het betalingsgedrag van opdrachtgever naar het oordeel van opdrachtnemer daartoe aanleiding geeft, is opdrachtnemer gerechtigd van opdrachtgever te verlangen, dat deze onverwijld (aanvullende) zekerheid stelt in een door opdrachtnemer te bepalen vorm. Indien opdrachtgever nalaat de verlangde zekerheid te stellen, is opdrachtnemer gerechtigd, onverminderd zijn overige rechten, de verdere uitvoering van de werkzaamheden onmiddellijk op te schorten en is al hetgeen opdrachtgever aan opdrachtnemer uit welke hoofde ook verschuldigd is, direct opeisbaar.
- Ingeval van een gezamenlijk gegeven opdracht zijn opdrachtgevers, voor zover de werkzaamheden ten behoeve van de gezamenlijke opdrachtgevers zijn verricht, hoofdelijk verbonden voor de betaling van het factuurbedrag.

Artikel 10 Leveringstermijn

- Is opdrachtgever een vooruitbetaling verschuldigd of dient hij voor de uitvoering benodigde informatie en/of materialen ter beschikking te stellen dan gaat de termijn waarbinnen de werkzaamheden dienen te worden afgerond niet eerder in dan nadat de betaling geheel is ontvangen, respectievelijk de informatie en/of materialen geheel ter beschikking zijn gesteld.
- Termijnen waarbinnen de werkzaamheden dienen te zijn afgerond, zijn slechts te beschouwen als een fatale termijn indien dit uitdrukkelijk is overeengekomen.
- De overeenkomst kan, tenzij uitvoering ontwijfelbaar blijvend onmogelijk is, door opdrachtgever niet wegens termijnoverschrijding worden ontbonden, tenzij opdrachtnemer de overeenkomst ook niet of niet geheel uitvoert binnen een hem na afloop van de overeengekomen leveringstermijn schriftelijk aangezegde redelijke termijn. Ontbinding is dan toegestaan conform artikel 265 Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 11 Opzegging en ontbinding

- Oprachtgever en opdrachtnemer kunnen te allen tijde de overeenkomst, voor zover deze voor onbepaalde tijd is aangegaan, opzeggen. De opzegging/ termijn dient redelijk te zijn, gelet op de omstandigheden. Indien uit de aard of uit de bepalingen van de opdracht blijkt dat deze voor bepaalde duur is aangegeven, kan deze slechts worden opgezegd en/of beëindigd wegens gewichtige redenen, onverminderd het recht op schadevergoeding.
- Opzegging dient schriftelijk aan de wederpartij te worden medegedeeld.
- Indien en voor zover opdrachtnemer de overeenkomst tussen opdrachtgever en opdrachtnemer door opzegging beëindigt, is hij gehouden opdrachtgever gemotiveerd mede te delen welke redenen ten grondslag liggen aan de opzegging en al datgene te doen wat de omstandigheden in het belang van de wederpartij eisen.
- In het geval opdrachtgever de overeenkomst tussentijds opzegt, is opdrachtgever verplicht alle schade en kosten aan de zijde van opdrachtnemer te vergoeden. Onder deze schade en kosten vallen in ieder geval, doch niet uitsluitend, al de door opdrachtnemer in verband met de overeenkomst en de (toekomstige) werkzaamheden gemaakte kosten,

- gedane investeringen, bezettingsverlies, alsmede additionele kosten die zij redelijkerwijs moet maken ten gevolge van de vroegtijdige beëindiging van de overeenkomst (zoals onder meer kosten met betrekking tot onderaanneming) tenzij er feiten en omstandigheden aan de opzegging ten grondslag liggen die aan opdrachtnemer zijn toe te rekenen.
- Oprachtnemer is gerechtigd de overeenkomst met onmiddellijke ingang schriftelijk op te zeggen in geval van onvoorziene omstandigheden (in de zin van artikel 6:258 BW).
  - Aan zowel opdrachtgever als opdrachtnemer komt de bevoegdheid tot ontbinding van de overeenkomst slechts toe indien de andere partij toerekenbaar tekortschiet in de nakoming van een wezenlijke verplichting uit hoofde van de overeenkomst en de andere partij ter zake daarvan in verzuim is (als bedoeld in art. 6:81 BW).
  - Oprachtnemer behoudt bij een beëindiging op basis van artikel 11.4, 11.5 of 11.6 aanspraak op betaling van declaraties voor reeds verrichte en eventueel in overleg te verrichten werkzaamheden. De betalingsverplichting van opdrachtgever ter zake van de declaratie aangaande reeds verrichte werkzaamheden wordt op het moment van beëindiging van de overeenkomst direct en volledig opeisbaar.

Artikel 12 Reclames

- Reclames met betrekking tot het verrichten van werkzaamheden en/of het factuurbedrag dienen schriftelijk binnen 60 dagen na de verzenddatum van de stukken of informatie waarover opdrachtgever reclameert dan wel binnen 60 dagen na de ontdekking van het gebrek indien opdrachtgever aantoont dat hij het gebrek redelijkerwijs niet eerder kon ontdekken, aan opdrachtnemer te worden kenbaar gemaakt. Alleen schriftelijke ingediende reclames kunnen in behandeling worden genomen.
- Reclames als in het eerste lid bedoeld, schorten de betalingsverplichting van opdrachtgever niet op.
- In geval van een terecht uitgebrachte reclame heeft opdrachtnemer de keuze tussen aanpassing van het in rekening gebrachte honorarium, het kosteloos verbeteren of opnieuw verrichten van de afgekeurde werkzaamheden of het geheel of gedeeltelijk niet (meer) uitvoeren van de opdracht tegen een restitutie naar evenredigheid van door opdrachtgever reeds betaald honorarium.
- Ingeval van een reclame over de dienstverlening van opdrachtnemer zal de opdrachtgever deze bij de behandelend adviseur indienen. Indien dat niet tot een genoegzame oplossing leidt voor de reclamant, dan wordt op diens verzoek een andere adviseur van opdrachtnemer aangewezen om op te treden als klachtfunctionaris teneinde de klacht te onderzoeken en zo mogelijk daarin te bemiddelen. Voor zover een reclamant zich direct wenst te wenden tot een klachtfunctionaris, kan hij dit kenbaar maken. Indien zulks naar het oordeel van de opdrachtgever en de opdrachtnemer wenselijk is zullen partijen in eerste instantie trachten een eenvoudige geschillenregeling te treffen welke voorziet in arbitrage of bindend advies.

Artikel 13 Aansprakelijkheid

- Iedere aansprakelijkheid van opdrachtnemer en/of van personen verbonden aan of werkzaam voor opdrachtnemer, voortvloeiende uit of samenhangende met de uitvoering van een opdracht is beperkt tot maximaal driemaal het jaarhonorarium dat opdrachtnemer in het kader van de desbetreffende opdracht heeft ontvangen, doch nooit meer dan het bedrag dat in het desbetreffende geval uit hoofde van de door opdrachtnemer gesloten beroepsaansprakelijkheidsverzekering(en) wordt uitbetaald met inbegrip van het eigen risico, dat opdrachtnemer in verband met die verzekering(en) draagt. Desgevraagd worden over de (dekking onder de) door opdrachtnemer gesloten beroepsaansprakelijkheidsverzekering(en) inlichtingen verschaft. Indien om welke reden dan ook geen uitkering krachtens de bedoelde verzekering(en) mocht plaatsvinden, is iedere aansprakelijkheid beperkt tot het aan opdrachtnemer in de desbetreffende zaak in het desbetreffende kalenderjaar door de opdrachtgever betaalde bedrag, tot een maximum van € 50.000,-.
- De opdrachtgever vrijwaart de opdrachtnemer tegen aanspraken van derden, de redelijke kosten van rechtsbijstand daaronder begrepen, die op enigerlei wijze samenhangen met de werkzaamheden die voor de opdrachtgever zijn verricht, tenzij een en ander het gevolg is van grove schuld en/of opzet van de opdrachtnemer.
- De opdrachtgever vrijwaart de opdrachtnemer tegen aanspraken uit hoofde van bestuurdersaansprakelijkheid, de redelijke kosten van rechtsbijstand daaronder begrepen, die op enigerlei wijze samenhangen met de werkzaamheden, welke voor de opdrachtgever zijn verricht, tenzij een en ander het gevolg is van grove schuld en/of opzet van de opdrachtnemer.
- De opdrachtnemer is gemachtigd voorwaarden, die in de relatie tussen haar en de derde gelden, of die door de derde worden bedongen te aanvaarden, waarin begrepen

- eventuele aansprakelijkheidsbeperkingen (of -uitsluiting) voor zover het de uitvoering van de opdracht door de derde betreft. Derden zullen door de opdrachtgever nimmer rechtstreeks worden aangesproken.
- Elke aansprakelijkheid voor (rechts-)handelingen en tekortkomingen van welke aard dan ook van de door de opdrachtnemer ingeschakelde derden is uitgesloten.
  - Oprachtnemer is slechts aansprakelijk voor schade ontstaan tijdens of ter gelegenheid van de uitvoering van de opdracht indien en voor zover de schade het gevolg is van grove schuld en/of opzet van opdrachtnemer.
  - Schade als gevolg van onjuistheden in teksten of drukwerken, of berichten via elektronische communicatiemiddelen, die door opdrachtgever zijn gecontroleerd c.q. goedgekeurd, kan door opdrachtgever niet worden verhaal op opdrachtnemer.

Artikel 14 Elektronische communicatie

Tijdens de uitvoering van de opdracht kunnen opdrachtgever en opdrachtnemer door middel van elektronische middelen met elkaar communiceren. Onverminderd het bepaalde in artikel 13 van deze algemene voorwaarden geldt dat opdrachtnemer niet aansprakelijk is voor schade die opdrachtgever lijdt ten gevolge van gebruik van elektronische middelen van communicatie, waaronder – maar niet beperkt tot – schade ten gevolge van niet-aflevering of vertraging bij de aflevering van elektronische communicatie, onderschepping of manipulatie van elektronische communicatie door derden of door programmatuur / apparatuur gebruikt voor verzending, ontvangst of verwerking van elektronische communicatie, overbrenging van virussen en niet of niet goed functioneren van het telecommunicatienetwerk of andere voor elektronische communicatie benodigde middelen, behoudens voor zover de schade het gevolg is van grove schuld en/of opzet van opdrachtnemer. De data-uittreksels uit de computersystemen van opdrachtnemer leveren dwingend bewijs op van (de inhoud van) de door opdrachtnemer verstuurde elektronische communicatie tot het moment dat tegenbewijs is geleverd door de opdrachtgever.

Artikel 15 Vervaltermijn

- De bepalingen van deze Algemene Voorwaarden, waar van het uitdrukkelijk of stilzwijgend de bedoeling is dat zij ook na de beëindiging van deze overeenkomst van kracht blijven, zullen nadien van kracht blijven en partijen blijven binden.
- Voor zover in deze Algemene Voorwaarden niet anders is bepaald, vervallen vorderingsrechten en andere bevoegdheden van de opdrachtgever, uit welke hoofde ook jegens opdrachtnemer in verband met het verrichten van werkzaamheden door opdrachtnemer in ieder geval na twaalf maanden na het moment waarop opdrachtgever bekend werd of redelijkerwijs bekend kon zijn met het bestaan van deze rechten en bevoegdheden.

Artikel 16 Toepasselijk recht en forumkeuze

- Op alle overeenkomsten tussen opdrachtgever en opdrachtnemer waarop deze Algemene Voorwaarden van toepassing zijn, is Nederlands recht van toepassing.
- Alle geschillen die verband houden met overeenkomsten tussen opdrachtgever en opdrachtnemer, waarop deze voorwaarden van toepassing zijn en welke niet tot de competentie van de Kantonrechter behoren, worden beslecht door de bevoegde Rechter in het arrondissement waarin opdrachtnemer zijn woonplaats heeft.
- In afwijking van het bepaalde in lid 2 zijn opdrachtgever en opdrachtnemer in gezamenlijk overleg bevoegd om geschillen aan een college voor geschillen voor te leggen.